

Dziedātājs Jānis Matvejenko – ceļā uz savu debijas albumu

“Manas dziesmas ir par mīlestību, par Latgali. Manuprāt, muzikantam ir jādzied tādas dziesmas, kas ir saprotamas visiem cilvēkiem, kurās atklātas sajūtas, ko esam piedzīvojuši vai vēlamies piedzīvot, kas uzjundī atmiņas,” saka Jānis Matvejenko.

Inga Kaļva-Miņina

Pirms vasaras saulgriežiem uz sarunu aicināju JĀNI MATVEJENKO, kurš ir Rēzeknes novada Lendžu pagasta kultūras darba organizators. Jānis ne vien organizē dažādus pasākumus, rūpējoties par kultūras aktivitāšu īstenošanu pagastā, bet arī pats aktīvi darbojas kultūras jomā – ir bijis tautas deju dejotājs, šobrīd muzicē dažādos pasākumos. Jānis ir arī aizrautīgs dziedātājs, kurš izpilda ne vien citu mūziku, bet arī savas sacerētās dziesmas latviešu un latgaliešu valodā.

Vasaras saulgriežus sagaidīs ar dziesmām un dejām

«Esmu no Rēzeknes novada Lendžu pagasta. Te visu laiku esmu darbojies kā pašdarbnieks. Man vienmēr ir patīkusi mūzika, esmu dejojis tautas dejas Lendžu pagasta kultūras nama deju kolektīvā «Ūdzeņa». Periodiski mēģināju no tā visa neapzināti aizmukt, pamēģinot atrast sevi citās sfērās, bet vienmēr atgriezos sākotnējā punktā, kas saistīts ar mākslu un mūziku. Īsumā par sevi – esmu vienkāršs lauku cilvēks, kurš dara to, kas viņam patīk,» saka Jānis Matvejenko.

Lendžu kultūras namā Jānis strādā no 2022. gada un atzīst, ka iedzīvotāji ir ļoti iecienījuši balles. «Visi pasākumi Lendžos man vienmēr likušies nozīmīgi, bet visīpašākā, protams, man kā Jānim ir tieši vasaras saulgriežu svinēšana. Pagājušajā gadā ielīgošana notika 22. jūnijā, bet šogad – 21. jūnijā,» stāsta Jānis.

Šodien, 21. jūnijā, Lendžu brīvdabas estrādē tiks ieskandināta ar dziesmām un dažādām svētku izdarībām. «Atbrauks etnogrāfiskais ansamblis «Aulejas sievas», būs Līgu un Jāņu godināšana, ugunsкура kuršana un veiklākā jāņubērna noskaidrošana, ar dažādiem skečiem uzstāsies amatiermākslas teātri «Aduks» un «Sovejī». Kā esmu novērojis, cilvēkiem parasti patīk īsi, jautri atgadījumi iz dzīves, kuros var saskatīt līdzības gan cilvēkos, gan notikumos.

Paralēli mēs vārīsim zupu. Pagājušajā gadā pirmo reizi vārījām skābeņu zupu, kuru visu notiesāja, pat mazliet pietrūka. Tad nu šogad apņemamies vārīt lielāku katlu, lai pietiktu visiem. Būs izdarības pie ugunsкура, dejošana un dziedāšana. Mūsu pašu pagasta uzņēmums «Zelta rika» piedāvās iegādāties maizi un dažādas garšīgas uzkodas, viesosies arī uzņēmums «IGGI bārs & karbonādes»,» par pasākumā ielānoto stāsta Jānis.

Vai svētki ir svinami bez muzikantu klātbūtnes un lustīgiem dančiem? Protams, ka nē! «Pasākuma izskaņā būs balle, kurā spēlēšu es un Pīters Mortukāns. Pīters grib vairāk pievērsties muzicēšanai, līdz ar to šī viņam būs laba iespēja sevi pareklamēt. Es savukārt parasti vienu balli gadā uzsaucu savējiem,» atklāj mūziķis.

Lendžos fano par hokeju

Jautāju Jānim, kas ir sarežģītākais, organizējot pasākumus. «Tas, ka ir tik daudz faktoru, kas var ietekmēt ielānoto. Kaut kas var notikt māksliniekam, var neatbraukt kolektīvs. Ja pasākums notiek brīvdabā, tad tie noteikti ir laikapstākļi, kas var būt ļoti mainīgi. Jābūt elastīgam un jāpielāgojas attiecīgajai situācijai, lai pasākums noritētu veiksmīgi,» saka Jānis, atklājot, ka šajā darbā neiztikt arī bez kurioziem.

«Interesanti atgadījumi notiek nemitīgi. Rakstām pasākumu plā-

nus un scenārijus, bet ir tādas situācijas, kad tu jūti publiku un saproti, ka tai brīdī iederas pilnīgi kaut kas cits, nevis tas, kas ielānots. No pēdējiem neparastiem atgadījumiem, kas palikuši prātā, atceros, kā Lieldienās koncerta laikā kaut kur aizkulisēs pamodās sīkspārnis. Viņš sāka līdināties apkārt, un tā kā meitenēm parasti no pelēm ir bail, tad bija interesanti. Toties tobrīd visi smaidīja,» atceras Jānis.

Runājot par to, kas savā darbā sniedz vislielāko gandarījumu, kultūras pasākumu organizators teic: «Pirmkārt, man šis darbs patīk, lai arī atalgojums nav liels. Bet lielākais gandarījums ir redzēt un arī dzirdēt atsauksmes no cilvēkiem, ka pasākums ir izdevies. Labi vārdi, smaidi seļā – tas vienmēr ir dzinulis, atbalsts, kas dzen uz priekšu, radot jaunas idejas.»

Lendžos jau otro gadu ir iedzīvināta lieliska tradīcija – kultūras namā kopā sanāk visi hokeja līdzjutēji un kopīgi atbalsta Latvijas izlases hokejistus. Pērn uz Lendžu pagastu atbrauca arī raidījuma «Bez Tabu» žurnālists Roberts Blass, kurš šo fanošanu atspoguļoja arī raidījuma sižetā. «Mūs nebaida publicitāte, mēs to izmantojam kā iespēju par sevi pastāstīt citiem,» smeļot saka Jānis.

Rudenī gaidāms dziesmu albums

Atceroties dziedāšanas pirmākumus, Jānis stāsta, ka skolas laikā, kad piespiedu kārtā bija jādzied korī, šī nodarbe nelikās aizraujoša: «Korī lika dziedāt trešo balsi, kas man šķita garlaicīgi. Tādēļ speciāli rūcu, lai mani neņem kā dziedātāju. Laikam ejot, paklausījos, kā klasesbiedrs spēlē klavieres, mammas brālis dažreiz uzspēlēja ģitāru, tad nu arī pašam radās interese iemācīties spēlēt mūzikas instrumentu. Pirmā dziesma, kuru iemācījos nospēlēt, bija «Līpas satumst».»

Muzicēšana ilgu laiku esot bijusi hobija līmenī, bet, pateicoties sievas Baibas pamudinājumam ierakstīt dziesmu «Meitene saulrietā» studijā, Jānis saprata, ka nedrīkst apstāties, bet jāturpina radošais ceļš. «Pēc dziesmas ierakstīšanas man bija patīkamas sajūtas, es sapratu, ka man vēl ir daudz muzikālā materiāla. Tā nu tagad plānoju līdz rudenim pabeigt savu dziesmu albumu,» atklāj mūziķis. Dziesmas ir gan ar Jāņa paša vārdiem, gan Ivetas Brolišas un Ilzes Vovkas jeb Elizabetes tekstiem. «Jā, arī pats rakstu dziesmu tekstus, bet zemapziņā šķiet, ka cits šo darbu var izdarīt prasmīgāk. Ja acīs iekrīt kāds dzejolis, tad meklēju tā autoru un piedāvāju sadarbību – dzejoli pārvērst dziesmā.»

«Manas dziesmas ir par mīlestību, par Latgali. Manuprāt, muzikantam ir jādzied tādas dziesmas, kas ir saprotamas visiem cilvēkiem, kurās atklātas sajūtas, ko esam piedzīvojuši vai vēlamies piedzīvot, kas uzjundī atmiņas,» saka Jānis.

Jānis uzrakstījis deviņas dziesmas, bet desmitā esot radīta kā novusa himna tieši pēc Latvijas

Pērn uz Lendžu pagastu atbrauca raidījuma «Bez Tabu» žurnālists Roberts Blass, kurš iedzīvotāju fanošanu par hokeju atspoguļoja raidījuma sižetā

Vasaras saulgriežu svētkus Jānis pavada kopā ar savu ģimeni – pie ugunsкура, ar dziesmām, ievērojot tautas tradīcijas

Novusa federācijas lūguma, kas bija jauns radošais izaicinājums. «Es agrāk baidījos, kad man piedāvāja darīt ko tādu, ko nebiju līdz šim darījis, par ko nebiju pārliecināts, vai varu izdarīt. Tagad es ļaujos jaunajam, jo tā ir lieliska iespēja izmēģināt savus spēkus citā jomā,» saka Jānis.

Kā stāsta mūziķis, tad visbiežāk viņš spēlē privātos pasākumos. «Man ļoti patīk spēlēt kāzās. Rudenī esmu uzaicināts spēlēt Dānijā privātā pasākumā. Bet visbiežāk koncertēju Rēzeknes un Ludzas novadā, dažreiz arī Balvos un Gulbenē,» saka Jānis.

Uz jautājumu, kura mūziķa daiļrade pašam ir vistuvākā, viņš atbild: «Mana muzikālā gaume ir tik daudzpusīga, ka grūti nosaukt vienu izpildītāju, kura mūzika patīk visvairāk. Esmu izaudzis ar zaļumbalļu mūziku. Klausos arī citādāku mūziku, tomēr šīm dziesmām ir īpaša aura. Tās ir viegli uztveramas, viegli līdzī dziedamas un līdzī dejojamas. Ja vienu mākslinieku jānosauca, tad mana mīļākā grupa, kuras dziesmas visvairāk esmu spēlējis uz ģitāras un kura man patīk joprojām, ir grupa «Dakota». Diemžēl brīnišķīgā grupas mūziķa Edvīna Zariņa vairs nav starp mums, bet viņa dziesmas vēl ilgi dzīvos.» Tāpat Jānis uzsver: «Dziedot mēģinu nekopēt, jo pašam ir izveidojies savs stils, kā dziedu. Kad dziedu citu izpildītāju dziesmas, mēģinu tās parādīt jau citādākā noskaņā.»

Kā vieglāk – dziedāt vienam pašam vai tomēr divatā? «Es muzikālajā jomā laikam esmu vienpatis – man patīk paļauties uz sevi. Ir grūti atrast tādu partneri, ar kuru tu ilgstoši vari saspēlēties vai dziedāt kopā, jo parasti ir tā – ieguldi laiku, bet tad katrs mūziķis aiziet savu ceļu. Kā man tētis kādreiz teica – ja gribi izdarīt labi, tad izdari pats. Ja kaut ko nebūsi izdarījis vai nebūsi paveicis gana labi, tad vainot varēsi tikai sevi. Ja gribi ko panākt, tad darbojies, jo tev ir visas iespējas.»

* * *

Sarunas izskaņā Jānis atklāj mazu noslēpumu. Izrādās, viņam bērnībā nemaz neesot patīcis savs vārds. «Nezinu, kādēļ, bet biju iedomājies, ka gribētu būt Silvesters. Tas laikam filmu iespaidā. Bet, gadiem ejot, varu teikt, ka man savs vārds ļoti patīk. Mans tētis, kad manis vēl nebija, teica – gribu dēlu un noteikti viņu saukšu par Jāni. Piepildījās viņa vēlēšanās.»

Vasaras saulgriežu svētkus Jānis pavada kopā ar savu ģimeni – pie ugunsкура, ar dziesmām, ievērojot tautas tradīcijas. Bet laikraksta «Vietējā Latgales Avīze» lasītājiem viņš novēl: «Pavadiet laiku kopā ar saviem mīļajiem, uzburiel lielisku atmosfēru tajā vietā, kur gribas atpūsties, jo ir tik daudz pasākumu, ko izvēlēties! Lai izdodas noballēties tā, ka otrā rītā kājas jūt – bija labi danči un izdevušies svētki!». ▀

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Dziedātājs Jānis Matvejenko – ceļā uz savu debijas albumu» saturu atbild SIA «Vietējā».

MAF
Mediju atbalsta fonds